

HEIKKI HUHTAMÄEN RAHASTO

Yhteiskunnallinen yrittäjä Turun yliopiston kummisetänä

Heikki Huhtamäki. Turun yliopiston kuva-arkisto.

Rahaston pääoman muodostaa Heikki Huhtamäen (29.11.1900–14.9.1970) yksityiselle Turun Yliopistolle 10.9.1943 tekemä arvopaperilahjoitus, joka julkistettiin lääketieteellisen tiedekunnan vihkiäisissä 2.10.1943. Rahaston tuotolla tuetaan Turun yliopistossa tehtävää ravintoaineisiin ja ravitsemukseen liittyvää tutkimusta.

Vilho Heikki Huhtamäki syntyi Lapualla. Hänen vanhempansa olivat leipuri Vilho Huhtamäki ja Hulda Puukila. Hän työskenteli veljensä kanssa isänsä sokerileipomossa. Vuonna 1917 Heikki Huhtamäki oli opintomatalla Venäjällä ja joutui onnettomuudekseen vallankumouksen jalkoihin. Hänet vangittiin, mutta hän pääsi pakenemaan. Mutkikas karkumatka päättyi Japanin kautta kotiin Pohjanmaalle. Heikki kirjoitti retkestään kirjan Seikkailuja bolshevikkien maassa, joka ilmestyi 1920.

Heikki Huhtamäki valmistui Vaasan kauppakoulusta 1919. Hän teki Turun Yliopistolle ensimmäisen lahjoituksensa, 2 000 markkaa, sen perustamisvuonna 1920. Samana vuonna hän meni naimisiin kokkolalaisen nahkatehtailijan tyttären Signe o.s. Hagströmin (1900–1996) kanssa. He saivat kaksi tytärtä: Annaliisa syntyi 1922 ja Maija 1924. Heikki Huhtamäki perusti 1920 Kokkolaa

Savilan talon kivinavettaan makeistehtaan, jonka katolle laitettiin kyltti ”Huhtamäen Tehtaat”.

Vuonna 1931 Huhtamäki onnistui ostamaan turkulaisen makeistehdas Hellaksen ja yritys kasvoi Huhtamäki-Hellas Oy:ksi. Perhe muutti Turkuun. Vuonna 1941 aloitti Huhtamäki-yhtymä Oy. Samana vuonna Huhtamäestä tuli kauppaneuvos. Teollisuusimperiumiin kuuluivat makeistehdas Hellas, keksitehdas Ipnos, säilyketehdas Jalostaja, mehu- ja liköörivalmistaja Marli, kosmetiikkayritys Fincos ja lääketehdas Leiras. Huhtamäen tehtaat huolehtivat armeijan muonituksesta sota-aikana.

Heikki ja Signe Huhtamäki lahjoittivat kesäkuussa 1943 Suomen Kulttuurirahastolle Huhtamäki-yhtymän osakeenemmistön. Saman vuoden syyskuussa Heikki Huhtamäki osoitti huomattavat vähemmistöosakkuudet Turun Yliopistolle ja Työväen Akatemialle. Huhtamäellä oli elämässä kaksi suurta tavoitetta: oman liiketoiminnan laajentaminen ja suomalaiskansallisten päämäärien edistäminen. Huhtamäki piti yliopiston kehittämistä erittäin tärkeänä Turun kaupungille ja korosti tieteen kasvavaa merkitystä teollisuudelle. Suomalainen yliopisto oli turkulaisten suomenkielisten liikemiesten suhdeverkoston erityisessä suojeluksessa. Paitsi rahallisesti tuntuva lahjoituksensa, Huhtamäki tarjosikin nuorelle Turun Yliopistolle hyödynnettäväksi myös liiketaloudellisen osaamisensa ja laajan suhdeverkostonsa. Turun yliopistolle Huhtamäki-yhtymän lääketieteellisyys ja erityisesti makeisteollisuus ja ksylitolituotteet ovat olleet tärkeä yhteistyötaho.

Heikki Huhtamäki kuului lukuisiin valtionkomiteihin ja valtuuskuntiin. Hänelle myönnettiin vuorineuvoksen arvonimi 1945. Hänet nimitettiin Turun yliopiston kunniajäseneksi 1950 ja Suomen Kulttuurirahaston kunniajäseneksi 1953. Huhtamäelle myönnettiin Suomen Leijonan komentajamerkki, ja hänestä tehtiin Suomen Valkoisen Ruusun ritari.

Heikki Huhtamäki jätti yhtymän toimitusjohtajan tehtävät terveydellisistä syistä 1952 ja johtokunnan puheenjohtajan tehtävät 1957. Hän jatkoi enää hallintoneuvoston puheenjohtajana. Heikki ja Signe Huhtamäki erosivat 1953, ja Heikki Huhtamäki avioitui sairaanhoitaja Kirsti o.s. Kallioisen (1926–1992) kanssa.

Osuuskunta Sigillum / Terhi Kivistö

Turun Yliopistosäätiö

Turun Yliopistosäätiön tarkoitus on edistää ja tukea Turun yliopiston toimintaa. Säätiön tärkein toimintamuoto on sen yleis- ja nimikkorahastot, joiden tuotosta säätiö jakaa apurahoja. Rahastojen yhteenlaskettu koko on noin 50 miljoonaa euroa.